

ПРОБЛЕМА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СУСПІЛЬСТВІ ХХІ СТОЛІТТЯ

Т. П. Дембицька

(курсант I курсу факультету економіко-правової безпеки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор, професор кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **Поповський Анатолій Михайлович**

*Коли зникає народна мова – народу нема більше!..
Відберіть у народу все – і він усе може повернути,
але відберіть мову, і він ніколи більше не створить
її; нову батьківщину навіть може створити народ,
але мови ніколи: вмерла мова в устах народу –
вмер і народ.*

Костянтин Ушинський

Кожного дня в суспільстві постає безліч питань, частина з яких присвячена «мовному питанню», хоча відповідь на це кожен знає чітко: українська мова є єдиною державною, але для нашого населення ця тема залишається «недомовленою».

Історія розвитку нашої мови – це історія утисків та заборон. Варто повернутися в минуле хоча б на декілька десятків років назад, щоб зрозуміти, наскільки твердим був намір знищити так зване «малоросійське наріччя». Нам відомо також, що розвиток української науки, освіти, друкування книг завжди були під загрозою. За свідченням історії знаємо, що 30-ті роки ХХ століття – це жорстокі репресії, спрямовані проти національної інтелігенції, але багато українських письменників, активістів ставили на захист і збереження рідної мови.

Згадаємо 2014-2015 роки, роки «Революція гідності», коли регіони України поділилися, особливо східні виступали за введення двомовності, чим породжували сепаратистський настрій. Проблема сепаратизму дуже для нас серйозна, причиною чого є гібридна ідентичність. Ми досі для себе не визначились: хто ми – росіяни чи українці. Значну роль у цьому відіграють економічні та сімейні зв'язки з Росією. Після революції думки населення розділилися, значна кількість вважає, що все це було марно, майже більша половина розмовляє російською мовою, якби це соромно не звучало: не знає своєї історії та розвитку культури.

На британському телебаченні розмовляють по-англійськи, на німецькому – по-німецькому, чому ж на українському розмовляють вільно двома мовами? Інші країни давно дали відповідь на це питання. Існує

концепція м'якої сили. У таких державах рідна мова шанується, розвивається, на відміну від нашої, де квітуча мова витісняється молодіжними сленгами, русизмами, сквернослів'ям.

Розглядаючи «мовне питання» неможливо не згадати таких осіб, як: Сергій Ківалов та Вадим Колесніченко, які намагалися ввести закон щодо регіональної мови на території України, але його не було прийнято. Хоча станом на грудень 2016 року законопроект про скасування закону про мови не підписаний, але й не витований президентом, його поточний статус «готується на підпис». Сам Сергій Васильович запевняє, що закон не суперечить статті 10 Конституції України. Він навів приклад Швеції, де офіційно мов 4, та Канади, де їх 2.

«До речі, у цій країні (Канаді) не кажуть « рідна мова», як у нас. А кажуть «домашня мова», тобто мова, на якій найчастіше говорять у сімейному колі. Але суті це не міняє, бо серед канадських громадян найчастіше звучить саме англійська і французька мови. Так ось ці «домашні» мови – англійська та французька – визнані Конституцією Канади «офіційними». Логіка тут проста: народ хоче говорити цією мовою, а держава створює для цього умови», – зауважив Ківалов. Нардеп запевняв, що введення регіональних мов не загрожує знищенням української мови. Але чи все так прекрасно як нам розповідає народний депутат? Відповідь очевидна, звичайно ні, кожен працює за для одержання влади. Вони порахували, що не вистачає голосів на західному регіоні і – пообіцяли, що українська – залишиться єдиною державною мовою; не вистачає достатньої кількості електорату у східних регіонах – значить запроваджується друга мова – російська. Підтвердженням є слова самого Ківалова, – «Це записано в нашій програмі. Не хочу, щоб це звучало пафосно, але ми просто виконали обіцянку, яку давали своїм виборцям. Може, багато хто здивується, але виконувати свої передвиборчі обіцянки – це нормально. Я вважаю, що ми прийняли закон красиво...». Нашій владі слід пам'ятати слова геніального та великого письменника Тараса Григоровича Шевченка *Передмова до нездійсненого видання «Кобзаря»* «А на москалів не вважайте, нехай вони собі пишуть по-своєму, а ми по-своєму. У їх народ і слово, і у нас народ і слово. А чиє краще, нехай судять люди».

У сучасному світі є дуже багато різної масової інформації, а особливо це соціальні мережі, де кожен може вільно висловлювати думки. Неодноразово зустрічаються статті про українську мову, яку тим чи іншим чином намагаються зневажити, а саме частиною цих осіб є росіяни, яким є вигідний конфлікт між нами, українцями. Багато хто не розуміє цього і, як маріонетка, піддається впливу, а потім продається за копійки, не думаючи про

майбутнє. Просто хочеться кричати: люди схаменіться!!! Але коли частина з них все усвідомлює, стає пізно.

Підводячи підсумки, хочеться додати, що кожен із нас повинен поважати рідну мову, вивчати історію, а обов'язком держави є надання умов для її розвитку. Для того, щоб все змінювалось, кожен із нас повинен почати із себе. Не важливо, де ти і хто ти, важливо, щоб ти залишався людиною та шанував свою державу, історію, культуру, мову. Потім інші країни будуть визнавати нас. І хочу підкреслити це словами Тараса Григоровича Шевченка:

Ну що б здавалося слова?
Слова та голос – більш нічого,
А серце б'ється, ожива,
Як їх почує.

ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ У ТВОРАХ ІВАНА ФРАНКА

В. А. Дегтяр

(курсант I курсу факультету економіко-правової безпеки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Подворчан Алла Зеновіївна

Сьогодні термінологічна лексика посідає помітне місце у словниковому складі будь-якої розвиненої літературної мови. Дослідження становлення і розвитку професійної лексики, себто юридичної, а саме через призму творів І. Франка – одне з актуальних питань української лінгвістики.

Постать І. Франка займає одне з найголовніших місць в становленні, розвитку правничої, юридичної вітчизняної термінології. Діяльність письменника на ниві української термінології була предметом досліджень в українському мовознавстві низки вчених: Ю. Шевельова [4], Я. Яремка [5] та ін.

Термінологія, яка є характерною для точних стилів викладу, як-от науковий, наполегливо прокладає собі шлях у світ художньої літератури, і є автори, які ставлять собі за мету точність відображення реальності в художньому викладі. Беручи до уваги той факт, що основне завдання художнього слова – це не повідомлення, а вплив шляхом повідомлення, реалізація певного наміру через повідомлення.

Поема-казка «Лис Микита» в перекладі Р. Карпішки є цікавим випадком на межі двох типів тексту. По-перше, юридична термінологія і юридичні тексти за своєю природою можуть бути різноплановими. З іншого